

Wyrok z dnia 22 kwietnia 1999 r.

II UKN 587/98

W przypadku, gdy dokumentacja lekarska została udostępniona biegłym, którzy ocenili ją w opinii sporządzonej na żądanie sądu, a z kolei opinia ta została poddana ocenie sądu w granicach art. 233 §1 KPC, nie można czynić sądowi drugiej instancji zarzutu, że pominął dokumentację lekarską w ocenie dowodów.

Przewodniczący: SSN Maria Tyszel, Sędziowie SN: Andrzej Kijowski (sprawozdawca), Andrzej Wróbel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 22 kwietnia 1999 r. sprawy z wniosku Zbigniewa Ż. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w G. o podwyższenie renty i wypłatę zwiększonego jednorazowego odszkodowania, na skutek kasacji wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 16 lipca 1998 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Zakład Ubezpieczeń Społecznych-Oddział w G. decyzją z dnia 25 lipca 1997 r. odmówił wnioskodawcy Zbigniewowi Ż. zwiększenia odszkodowania z uwagi na brak pogorszenia stanu zdrowia co najmniej o 10%. Natomiast decyzją z dnia 7 sierpnia 1997 r. organ rentowy odmówił zmiany wysokości renty inwalidzkiej, ponieważ Wojewódzka Komisja Lekarska zaliczyła wnioskodawcę nadal do trzeciej grupy inwalidów z ogólnego stanu zdrowia i do trzeciej w związku z wypadkiem w drodze z pracy.

Sąd Wojewódzki w Gdańsku-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z siedzibą w Gdyni wyrokiem z dnia 7 sierpnia 1997 r. [...] oddalił odwołanie wnioskodawcy od powyższych decyzji. W uzasadnieniu wyroku Sąd podał, że dnia 26 lutego 1994 r. wnioskodawca, wracając z pracy do domu, uległ wypadkowi doznając urazu kolana prawej nogi.

Na skutek odwołania skarżącego od decyzji ZUS-Oddział w G., odmawiającej prawa do renty w związku z wypadkiem w drodze z pracy do domu oraz decyzji w sprawie ustalenia 4% uszczerbku na zdrowiu – Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych przyznał odszkodowanie za dalsze 6% doznanego trwałego uszczerbku na zdrowiu – razem za 10%. Od 25 listopada 1994 r. do 11 listopada 1995 r. wnioskodawca pobierał świadczenie rehabilitacyjne.

Decyzją z dnia 12 marca 1996 r. zostało wnioskodawcy od dnia 11 listopada 1995 r., tj. od zaprzestania pobierania świadczenia rehabilitacyjnego, przyznane prawo do renty inwalidzkiej III grupy inwalidów w związku z wypadkiem.

Dnia 13 marca 1997 r. wnioskodawca wniósł o zmianę grupy inwalidzkiej, jak również o ustalenie zwiększenia uszczerbku na zdrowiu.

Obwodowa i Wojewódzka Komisja Lekarska zaliczyła wnioskodawcę do trzeciej grupy inwalidów w związku z wypadkiem. Ustalono także 10% stałego uszczerbku na zdrowiu wskutek urazu prawego stawu kolanowego. Celem ustalenia, czy wnioskodawca z uwagi na stan zdrowia jest całkowicie niezdolny do pracy w związku z wypadkiem w drodze z pracy w dniu 26 kwietnia 1994 r. oraz jaki jest aktualny procent uszczerbku na zdrowiu – Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych specjalistów: ortopedy-rehabilitanta oraz neurologa, którzy stwierdzili, iż w następstwie wypadku wnioskodawca doznał 10% trwałego uszczerbku na zdrowiu i uszczerbek ten nie uległ zwiększeniu.

Na rozprawie skarżący złożył dodatkową dokumentację lekarską, którą przedstawiono biegłym. Biegli podtrzymali swoją wcześniejszą opinię, w której uznali, iż zmiany chorobowe stwierdzone u skarżącego ograniczają jego zdolność do pracy, nie są jednak nasilone w takim stopniu, by stanowiły przyczynę całkowitej niezdolności do pracy.

Zdaniem Sądu – opinia biegłych jest kompetentna, rzeczowa i przekonująca – co uzasadniona, stanowiąc dowód aktualnego stanu zdrowia wnioskodawcy.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych odszkodowanie ulega proporcjonalnemu zwiększeniu, jeżeli stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu będący następstwem wypadku... ulegnie zwiększeniu co najmniej o 10% w stosunku do tego, który był podstawą przyznania odszkodowania (art. 11 ust. 1).

Skarżący uzyskał w 1995 r. odszkodowanie z tytułu doznanego uszczerbku w wysokości łącznej 10%. Obecnie Komisja Lekarska, jak i biegli sądowi – nie stwier-

dzili zwiększenia procentu uszczerbku na zdrowiu – tak więc nie zachodzą przesłanki wymienione w tym przepisie. Nie ma także podstaw do podwyższenia renty inwalidzkiej, gdyż Sąd nie ustalił, aby nastąpiły zmiany w zakresie stopnia niezdolności do pracy – wnioskodawca nadal został zakwalifikowany w związku z stwierdzonymi schorzeniami (dysfunkcjami) jako częściowo niezdolny do pracy.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku wyrokiem z dnia 16 lipca 1998 r. [...] oddalił apelację wnioskodawcy. W ocenie Sądu, apelacja sprowadza się do polemiki z zasadniczym dowodem przeprowadzonym w sprawie, a mianowicie dowodem z opinii biegłych sądowych z zakresu medycyny, na którym to dowodzie oparł się Sąd Wojewódzki, dokonując zasadniczych dla rozstrzygnięcia sprawy ustaleń. Sąd Wojewódzki dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności opinii biegłych sądowych, nie przekroczył granic swobodnej oceny dowodów, zakreślonych przepisami art. 233 § 1 KPC. Sąd Apelacyjny stwierdził, że Sąd starał się uzyskać od biegłych opinię możliwie wszechstronną, o czym wymownie świadczy fakt, iż po złożeniu przez wnioskodawcę dodatkowych zdjęć rtg kręgosłupa, Sąd zażądał od biegłych dodatkowo opinii uzupełniającej. Biegli sądowi, określając stopień inwalidztwa wnioskodawcy, mieli na uwadze schorzenia kręgosłupa, o czym wymownie świadczy fakt, że w rozpoznaniu w opinii, jako schorzenie pierwsze, a więc zasadnicze, podali schorzenia kręgosłupa. Także treść opinii uzupełniającej dotyczy przede wszystkim schorzeń kręgosłupa lędźwiowego. Podniesione przez wnioskodawcę okoliczności, w szczególności związane z cierpieniami będącymi następstwem występujących u niego schorzeń, mieli biegli na uwadze uznając, iż jest w stopniu znacznym ograniczony w możliwości wykonywania prac fizycznych, w tym oczywiście i w charakterze spawacza, w jakim to charakterze pracował przez okres ponad 10 lat. Tym niemniej schorzenia wnioskodawcy i związane z nimi cierpienia nie czynią go, w ocenie Sądu, całkowicie niezdolnym do jakiegokolwiek zatrudnienia, co biegli sądowi zaznaczyli w opinii, stwierdzając, że jest on zdolny do prac nie wymagających stania i chodzenia po nierównym terenie. Również wywody apelacji w zakresie stwierdzenia u wnioskodawcy nadal 10% uszczerbku na zdrowiu na skutek wypadku, w ocenie Sądu Apelacyjnego, nie dają podstaw do uwzględnienia apelacji, gdyż wnioskodawca poza gołosłowną sugestią, że w następstwie wypadku doznał nie tylko urazu prawego kolana, ale również urazu kręgosłupa, nie przedstawił żadnych dowodów, które by potwierdzały uraz kręgosłupa w następstwie wypadku w 1994 r. lub bezpośredni związek między wypadkiem a obecnymi schorzeniami krę-

gostupa. Podkreślić należy, że trzy lata temu, tj. na początku 1995 r., kiedy to wnioskodawca był po raz pierwszy badany przez biegłych sądowych w sprawie Sądu Wojewódzkiego w Gdańsku [...] biegli sądowi – ortopeda i neurolog nie stwierdzili u niego schorzeń kręgosłupa, a w badaniu przedmiotowym stwierdzili, że kręgosłup jest ruchomy i niebolesny.

Powyższy wyrok zaskarżył kasacją wnioskodawca, który zarzucił temu wyrokowi:

- 1) naruszenie prawa materialnego, tj. ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach pieniężnych z tytułu wypadku przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 1983 r. Nr 30, poz. 144 ze zm.) przez niewłaściwe zastosowanie art. 11 ust. 1 tejże ustawy i uznanie, że w sytuacji, kiedy u wnioskodawcy nie nastąpiło zwiększenie trwałego uszczerbku na zdrowiu co najmniej o 10%, brak podstaw do uwzględnienia powództwa dotyczącego ustalenia, iż stan zdrowia wnioskodawcy pogorszył się w stopniu uzasadniającym podwyższenie renty wypadkowej oraz ustalenie, że w związku z pogorszeniem stanu zdrowia wnioskodawca nie jest uprawniony do otrzymania większego odszkodowania niż już wypłacone za 10% uszczerbek na zdrowiu,
- 2) naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1, 328 § 2 i 382 Kodeksu postępowania cywilnego, w następstwie czego nastąpiło negatywne rozstrzygnięcie dla wnioskodawcy, ponieważ Sąd rozstrzygnięcie swoje oparł wyłącznie na opinii biegłych lekarzy, pomijając inne dowody zebrane w sprawie, co świadczy o przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów.

Wskazując na powyższe podstawy wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z siedzibą w Gdyni z dnia 8 stycznia 1998 r. [...] i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o należnych wnioskodawcy kosztach postępowania.

Kasacja nie ma usprawiedliwionych podstaw.

Nie jest trafny zarzut naruszenia przepisu art. 382 KPC stanowiącego, że sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym. Wbrew sugestiom skarżącego, Sąd Apelacyjny w Gdańsku starannie rozważył zebrany przez Sąd pierwszej instancji materiał dowodowy i dokonując oceny zgromadzonych dowodów podzielił pogląd prawny tego Sądu, że z opinii biegłych sądowych i złożonej na rozprawie dokumentacji lekarskiej, którą przedstawiono biegłym, wynika jednoznacznie, iż schorzenia

wnioskodawcy nie czynią go całkowicie niezdolnym do jakiegokolwiek zatrudnienia, zaś uszczerbek na zdrowiu będący następstwem wypadku nie uległ zwiększeniu. W postępowaniu apelacyjnym skarżący przedłożył kserokopie kart leczenia szpitalnego, opinii neurochirurga oraz badań lekarskich, które zostały ocenione przez Sąd jako nie dające podstaw do uwzględnienia apelacji, gdyż nie potwierdzały zdaniem Sądu urazu kręgosłupa w następstwie wypadku, jakiemu skarżący uległ w 1994 r. lub bezpośredniego związku między wypadkiem a obecnymi schorzeniami kręgosłupa.

Nie jest usprawiedliwiony zarzut naruszenia art. 233 § 1 KPC, bowiem Sąd Apelacyjny rozważył zebrany w sprawie materiał dowodowy wszechstronnie i - wbrew twierdzeniom skarżącego - nie pominął dokumentacji lekarskiej dotyczącej przebiegu leczenia i schorzeń skarżącego, skoro dokumentacja ta została przedstawiona biegłym, którzy uwzględnili ją w opinii lekarskiej, zaś opinia ta została następnie poddana prawidłowej ocenie przez Sądy obu instancji. Wbrew zarzutom skarżącego, Sąd Apelacyjny rozważył także, czy występujące obecnie u wnioskodawcy schorzenia kręgosłupa są następstwem wypadku, stwierdzając w tym zakresie, że biegli sądowi, określając stopień inwalidztwa wnioskodawcy, mieli na uwadze te schorzenia, co wynika jednoznacznie z przedłożonej opinii lekarskiej.

Nie jest trafny zarzut naruszenia art. 328 § 2 KPC, bowiem uzasadnienie zaskarżonego wyroku w pełni odpowiada wymaganiom określonym w tym przepisie. Pogląd skarżącego, że naruszenie powyższego przepisu polega na pominięciu przez Sąd Apelacyjny dokumentacji lekarskiej, nie jest prawidłowy. Sąd drugiej instancji uzasadniając wiarygodność i moc dowodową opinii biegłych nie był bowiem obowiązany do konfrontowania dokumentacji lekarskiej, z treścią tej opinii, skoro dokumentacja ta została przedstawiona biegłym, którzy uwzględnili ją w opinii, a Sąd w granicach wyznaczonych przepisem art. 233 § 1 KPC uznał tę opinię za wiarygodną i na jej podstawie poczynił ustalenia istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Skoro skarżący nie podważył skutecznie ustaleń dokonanych przez Sąd drugiej instancji, to nie mogą się ostać zarzuty naruszenia wskazanych w kasacji przepisach prawa materialnego, które Sąd zastosował do prawidłowo ustalonej podstawy faktycznej zaskarżonego wyroku.

Biorąc powyższe pod rozagę Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

=====